

NEPAKARAT
SZOCIÁLIS MUNKÁSLAP.

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1336 Second Ave., New York.
(70 és 71-ik utcák között)

Megjelen minden kedden és pénteken.
A Munkás Betegség-élesztő Szövetség hivatalos lapja.

NEPAKARAT

Published by the Hungarian Socialist Labor Federation of America

L. TARCAI, National Secretary.
L. FRANKL, National Treasurer.

Issued every Tuesday and Friday

Second Class Mail Matter August 20, 1907.
at the Post Office of New York, N. Y.

New York, Friday, March 10, 1911

AZ ÚJ OSZTÁLYHARCELMÉLET.

Több ízben meg emlékeztünk már arról a mükedvelő szociológusról, aki amerikai tanulmányutjáról hétről-hétre beszámolókat küld egy budapesti polgári lapnak. Egynehányszor kipellengéztünk immár azt a tudatlanságot, mely e tudósításokból kiordit, és azt a szégyenletes felületességet a melyet terjeszt. Ezuttal a faji kérdésről elmélkedik a szociológus és teljesz önmagán is felületességben és tájékozatlanságban. Mindenek előtt is egy új osztályharc elméletét gazdagítja, a világot, melyet ekképpen talál föl:

„Európa művelt államaiban szorosabb értelemben vett osztályharc nincs. A mit mi osztályharcnak nevezünk, az gazdasági érdek, vallási fanatizmusra vagy aristokratikus exkluzivitásra támaszkodó törekvés. De a ki egy nagy műveltségű, hatalmas nemzet életében még páriákat nem látott, annak csak át kell kelnie z Atlanti óceán és vizsgálata tárgyává tenni azt a viszonyt és feltételt, melyben a tíz millió néger a nyolcszor vagy kilencszer annyi lelket számláló fehér színű amerikai polgár közét él.”

Szóval Európában nincs gazdasági érdekre támaszkodó törekvés! Sőt még vallási fanatizmusra támaszkodó törekvés se, aristokratikus zárközösságra támaszkodó megéпенesség sincs. Jól értsük meg: Európában nincsnek törekvés, kik gazdasági hatalmukat féltékenyen őrzik, nincsen földbirtokos aristokrácia, mely kiuzsoriázza a parasztot, nincsen papi uralom, mely a lelkeket igában tartja! Mindez csak Amerikában található és itt is csak a feketék és a fehérek között dühöngő osztályharc formájában. Amde az az osztályharc sem oly veszélyes, mint egyneműek hiszik, mert

...noha nem lehet állítani, hogy az amerikai polgár alsóbbrendű munkáját végző cselédjével rosszult bánt volna, mert se nem verte, se nem kínozta, hanem ellenkezőleg táplálta és ruháztatta, mégis általánosságban lehet állítani, hogy ennek a fekete fajnak erkölcsi nevelése teljesen el lett hanyagolva. Vallási oktatása elégtelen volt; házi állatok módjára, család és tanítás nélkül nőtt fel, úgy hogy a fekete börtöriek nagy százaléka még ma is tudatlan, szabadságával sokszor visszaélő, lelkiismeretlen és megbízhatatlan faj.” Majd belemélyed a néger jellemzésébe, miközben ilyen sületlenségeket mer lenyomatni:

„A kétségbeesett, előítélet nélkül érkező bevándorlókkal sokkal könnyebb dolga volt az Egyesült Államoknak, mint a degenerált afrikai természet képviselőivel, kik a szabad levegő puritán, józan és mérsékelt szokásaival jól sokáig megbarátkozni nem tudtak.”

A természet képviselői neki degeneráltak, az amerikai levegő pedig szabad, puritán, józan és mérsékelt! Továbbá:

„A néger munkára alkalmas, előszeretettel miveli a földet, kertészkedik és ültet fákat. Keskedelmi szempontból takarékos, ki szívesen házal jéggel, kőszénnel és gyümölcssel. Újság-elad, cipőtisztító, kocsih, hordár és sokszor igen jó szakács.”

kifünő faj-szociológusunk, az kisebb baj, sokkal nagyobb hiba, hogy egyszer-másszor előforduló tényekből faji tulajdonságokat kovacsol és faji előítéleteket táplál, mint a következő szivrevető megfigyelésében:

„A néger,ek azt hiszik, hogy kiválasztott faj, hogy Isten különös gonddal viseltetik irántuk, Hogy ártatlan olaszokat is négereknek lát fanatisták, kik a prédikáló pap ékesszólása és lelkes felszólalása következtében a vallási szertartás alatt sokszor epileptikus krízisbe vagy konvulzívus sűraba esnek...”

A jeles tanulmányutazó úgy látszik teljesen megelégedik arról, hogy ő is oly fajhoz tartozik mely Isten választott népének tekintini magát és a melyről szintén ily hangon irtak évszázadokon keresztül, mint a hogy most e faj egy uborkafára felkapaszkodott képviselője ír a négeréről.

Magyarországi hírek

ÉN NEM VAGYOK CSELÉD!

Polgári hírforrás nyomán közöljük az alábbi hírt:

Törvény van rá; vagyis törvény erejével bíró miniszteri rendelkezés, hogy gépkocsi hajtására csak az vállalkozhat, a ki vizsgázott gépkész, s a kinek ezenfelül hatósági hajtási engedélye is van. A ki tehát avatatlant iltet az autója kormánykerékéhez, és nem ilyen szakképzett műszaki munkást, az közigazgatási kihágást követ el.

Egy dusszagdag urnak söfförre volt szüksége a gépkocsija mellé. Egy vizsgázott, képesített gépkészre, mert különben nem vehette volna hasznát a puhapárnájú, ragyogó alkalmatosságnak. Hát keresett magának megfelelő embert, s az értelmes, intelligens munkással esztendőre vagy félsztendőre megszerződött. A gépség meg is kezdte működését, gazdája teljes meglepedésére. A szerződés megállapodás mégis fölborult. Onnan támadt az egyenlenség, hogy a gazdag ur fényes urasági libériát akart öltetni a gépsévével. Olyan, a melyben a kocsiát meg a többi cselédséget járátja. Erre pedig „az a gögös lakatos” vagy mi, azt mondta, hogy neki nem kell. Majd el látja ő a dolgát a maga tiszta és tisztességes munkás uniformisában.

A dologból pör lett. A söffört elcsapták, az pedig ment a rendőrbíróság elé, hogy megítéltesse magának az esztendei szerződéséből járó bért.

A tárgyaláson természetesen megjelent a dusszagdag ur is, vagy legalább a jogi képviselője, a ki elmondta, az ügy historikumát. Ugy a hogy történt. Egy szemernyt sem szépitgetve!

— A söfför nem vette fel a cselédruhát, tehát el kellett csapni, mert a grófi udvarban a libéria minden cselédre kötelező! — De én nem vagyok cseléd! — felelt az elcsapott gépsész. — Én szervezett, szerződött munkás vagyok! És az én szerződésemben egy szó sincs urasági libériáról, csak a kötelességeimről, azokat pedig pontosan teljesítettem! Már most mit méltóztatik gondolni, hogy döntött a rendőrbíróság?

Ne tessék találgatni, megmondjuk: Kimondta, hogy a söfför szerződésesége elutasította a keresetével. Anno 1911!...

MAGYAR KÖZIGAZGATÁS.

Az elmúlt nyáron, június havában irtózatoss vilhar földulta az egész Krassó-Szörény. Hol négy járását: Teregovát, Bosovicot, Mehádiát és Moldovát csaknem teljesen elpusztította. Az egész lakosság tönkre ment. Egyszerűk éhen vesztett, egy részük kivándorolt. Sopot, az egykor viruló község eltűnt a föld színeről. De szörnyű pusztulás a többi községekben is. A katasztrófa után országos gyűjtés indult meg. Nagyon sok pénzt gyűjtöttek az inségbe jutott nép fölségítésére. Azóta elmúlt nyolc hónap, de a hatóság még nem tett semmit. Még egyetlen fillért sem osztottak ki az itthonmaradottak között. A közések televannak romhalmazzakkal. Az elpusztult házak nagy része nem épült fel újra, mert lakóik éhen veszttek. A télnek rettenetesen sok ember esett áldozatul. A milliókkal nem siettek a pusztulást megakadályozni. Hagytak pusztulni, veszni mindent. Állítólág azért tart olyan sokáig a segélyakció, mert a bizottságok még nem találták meg azt a kulcsot, amely szerint a pénzt el kellene osztani. A pénznek egy része: 640.000 korona a belügyminiszteriumban hever. A Lugosi Népbank 200.000 koronát őriz. Egy másik helyen 120.000 korona hever. A belügyminiszteriumban azt felelték egy érdeklődőnek, hogy Issekutz alispán roppant lelkiismeretes hivatalnok és részben azért is kékik a segítés megkezdése. Az alispán ur tudniillik még mindig puhatólódik, hogy visszaelése ne történhessék a pénzek kiosztása körül. Furcsa okoskodás és kifogás. Az emberek százzámra elpusztulnak, az éhség, a hideg megöli őket és az alispán ur még mindig puhatólódik. Vajjon meddig akarnak még várni?!

PIROS PIRULÁK.

A haláltól való félelem az életben való kötelességmúltasztásnak szomorú következménye.

Örök pokol tulságosan szörnyű fogalom, de egy pár órai enyhe pörkölésre bizonyára rá szolgál a forradalom szent venének hiába való emlegetése.

VILMOS CSÁSZÁR ÉS SINGER PÁL TEMETÉSE.

Berlinből írják: Csak most jut köz tudomásra, hogy régi elvtársunknak Singer Pálnak, a szociáldemokrata vezérnek a temetése alkalmas Vilmos császár kíséretével éppen a dömböl jött ki és a végeláthatatlan menet miatt mintegy száz lépést gyalog kellett megtennie.

APPONYI KÉPEK.

(Folytatás az első oldalról.)

lépett s az ismert rendőri tapintattal verte szét a tömeget, Sipos elvtársat pedig letartóztattá. A megszeppent világébe farizeus pedig erős lovasrendőri fedezet mellett hagyta el az amerikai magyarok királyává avatásának színlelyét. Tudósító.

Megjegyzem még, hogy a hazafias főhangadók minden áron bombamerényletet akartak az elvtársaink rovására elkönyvelni. A tény az, hogy a tüntetés közelében találtak egy eldobbott tubákos szelencét, amelyben azonban csak fűrészpor volt, s ez okozta a nagy prüszkölést.

APPONYI PHILADELPHIÁBAN.

Talán sehhol sem müveltek a hazafiak oly gyalázatos, piszkos munkát, mint itt Philadelphában Apponyi Albert grófnak február hó 28-án Philadelphában való megérkezése alkalmával.

Szövetségünk philai asztálya Apponyi gróf meg érkezése előtt gondoskodott arról, hogy a Philai magyarságot felvilágosítsa Apponyi Albert gróf politikájáról.

És mint ahogy látjuk, meg is volt a kellő hatás, mert sok magyar munkásnak volt alkalmuk megtudni és meggyőződni Apponyi világébe apostolától. A szociológusok és a nagy elcsökönnyösödött alakok, kiknek vastag és sötét koponyájában a kultura sugárát nem tudtak még eddig bevilágítani. Mi reméljük és oda törekszünk, hogy ha lehetséges, meg győzzük és tanítsuk azokat a szegény embereket, hogy a jövőben az olyan piszkos denunció munkára ne vállalkozzanak mint a minőt február 26-án tanusítottak az osztályon által rendezett tiltakozó népgyűlés alkalmával.

Apponyi február 28-án érkezett Philába és itt is mint mindenütt a hazafiak gondoskodtak arról, hogy valahogy el ne utazzék Philából a nélkül, hogy egy kis talpnyalást és egy kis kézesóklást ne rögtönözzenek számára az ő honfitársai.

Február 28-án délután tartotta Apponyi gróf nagyszerű meséit magyar nyelven, amikor az elvtársaink közül is megjelentek néhányan. Azonban nem voltak képesek végig hallgatni a nagy aristokrata meséit és ösmervén Apponyit, tüntetően kiabálták: Le a hazáruolóval, amire egy Rogers Emíl nevű magyar spicli (persze ezt a nevet csak itt Amerikában vette magára, mert az igazi neve Papolcay Emíl) aki itt Philadelphában minden magyar előtt ösmörös és aki személyesen nem is ösméri, ösméri piszkos tetteitért amiket itten müvelt, annyira dühbe jött a fölött, hogy a béke apostolát meg sértették, hogy azonnal a leggyalázatosabb piszkos munkára vállalkozott. Meg fogta a tüntető elvtársakat és át adta őket a rend őreinek akik alig várták az áldozatot és Rogers spicli barátunk azzal vádolta az elvtársunkat, hogy azt kiabálták, hogy „lekell ütni”, amiért persze az elvtársainkat bekísérték és hiába tiltakoztak az ellen, mintha ők azt kiabálták volna, a bíró mégis hirtelt adott a magyar spiclinek és az elvtársainkat anélkül, hogy ki hallgatták volna őket pénzbiársággal sujtották. Persze az a Rógers spicli, ki életében még becsületet munkálat nem kereste meg a kegyeret, hanem ahol csak alkalmá volt denunciólt és spiclikedett, nagyon örvendett a hős tett fölött. Szegény ember!

RÁSZEDŐDÖTT A CSUHÁS.

New Brunswickon van egy kis pap... az mit is mondok, — van itt négy is, hiába kicsike kis város. De van ezek között egy, a legkisebb, ha legnagyobb is a szája, akinek a mellett igen nagy a tudománya, sokszor annyi tudomány gyűl a fejében össze, hogy megzavarodik. Ilyenkor haragszik még önmagára is, de különösen a szocialistákra. Ő a munkásoknak esküdt ellensége. Kutyából szalona, vagy Hamborszki-ből munkás-barát sohse les, mert az a neve annak a tudós kis papocskának, ki a legutóbbi időben ugymutatta ki a szocialisták- kal szemben tanusított ellenszenvét, hogy az osztályunk által rendezett az APOSTOL című szindarabot beakarta tiltatni, de nem sikerült neki, mert ösmერიk már őt Brunswickon, hogy kicsoda. Épen a napokban beszéltem egy előkelő brunsvicki polgárral, aki azt mondta, — „Olyan kis pimasz hazug embert még nem látam életemben, mint Hamborszki.” Szóval a derék csuhás usztitása nem sikerülne, a miert most nagyon dühös, pláne, hogy hallotta másoktól, hogy szinelőadásunk ugy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült és így kétszeresen dühösködik Hamborszki ur, hogy használaton volt minden lépése, mert csunyan rászedődött. Így járta meg New Brunswickon a csuhás... D—s.

Külföldi hírek

A SZÉLHAMOS SPANYOL HERCEG.

Párisból jelentik, hogy a madridi aristokráciának elsőrangú botrány-afféjra akad. Szeplői régi aristokrata családok tagjai. Montemar herceg áll a botrány középpontjában, a kit családok miatt letartóztattak. Ez a grand néhány év előtt, mikor már nyakára hágott örökségének, nőül vette De Los Andes grófnót, a kivel hatalmas birtokokat kapott hozományul. A házasság szerencsétlen volt és válás lett a vége. A grófnó egykori férjétől csak ugy tudott szabadulni, hogy havonként háromszáz frank járadékot biztosított számára. De ez nem volt elég Montemar hercegnek és próbált jelzalogos kölcsönt szerezni a De Los Andes grófi család birtokaira. Kezére járt egykori anyósa, a kinek elcsavarta fejét. Az öreg De Los Andes grófnó beleegyezett nyilatkozatot irt alá, hogy Montemar herceg megterhelhesse leánya apai örökségét. Ezzel a pénzzel aztán Montemar herceg Argentiniába akart menni, de jó keresztény létere előbb meggyönt. A l elkész megtörte a gyónás szentségét és jelentést tett a rendőrségnek a csalásról. Így került kézre Montemar herceg, de az öreg De Los Andes grófnó ellen is letartóztatási parancsot adtak ki, azonban ő leányához utazott Franciaországba.

AZ UTÁLATOSSÁGOK KIÁLLÍTÁSA.

Nagy ünneppésséggel nyitották meg Amszterdamban az utálatossággal ötödik kiállítását. E kiállítások rendezésével a műbarátok és a pedagógusok az izlés fejlesztését kívánják elérni. A kiállítás tárgyai között sok van a modern müvészet és a modern iparmüvészet termékei közül. Az izlés eltvelyedésének minden újabb példáját bemutatója és kiállítás. Különcsorokban vannak azok a müvészi és iparmüvészi termékek, a melyek hamis anyagból készültek. Egy másik csoportban a butorok karakterizálva, szembeötlővé téve a defektust, a mely fölött esetleg különben elislik a laikus szeme. Egy csomó díszítés külön csoportot alkot. Itt azok a müvészekre rántják a vizes lepedőt, a kik azt hirdetik, hogy ők a jó izlés igazi vezetői, míg valójában csak eltvelyedett agyuk értéketlen termékeivel mételeyezik meg a közönség jóízletét.

A PORTUGAL KORONAÉKSZEREK.

A közmunkügyi miniszter egy bizottsággal megszemlélte a Necessidades egykori királyi palota földalatti boltozott helyiségeiben őrzött koronaékszeret és a trónjafosztott királyi család magántulajdonát tevő drágaságokat. Így többek között találtak egy ritkabeccsi tiszta züst asztali készletet, a melynek súlya több ezer kilogramm. A massív aranyból készült korona és jogar, a mely drágakövekkel van kiverve, sértetlen. Mellette hevernek a felhalmozott aranyrudak, a melyek súlya husz kilogramm. Megtalálták Amália volt királyné gyönyörű gyémánt diadémját és gyöngygyökét, a melyet atyja, a párisi gróf nászajándékul adott lányának. A nyakéket 1 millió frankra becsülik, a királyi kincstárban felhalmozott ésszes drágaságok értéke pedig körülbelül 13 millió frank. A mi magánvagyon a drágaságok közül, az a köztársasági kormány vissza fogja adni az elűzött királyi családnak.

A RÁDIUM MINT FIATALÍTÓ SZER.

Londonból írják, hogy sir William Ramsay, a világhírű rádium-kutató rendkívül érdekes előadást tartott a rádiumnak a szerves életmüködésre gyakorolt befolyásáról. A tudós fizikus előadásában elsősorban Gabriel Petit párisi tanár legutóbbi kísérletével foglalkozott, a melylyel a francia tudós megállapította, hogy a rádiumbefecskendezés az elvénült állati szervezetre fiatalító hatásal bír. Ramsay ezután előadta, hogy már régebben is folytattak hasonló kísérleteket ugy az emberi, mint az állati életmüködés felírásitése tekintetében az eddigi eredmények, egyes esetektől eltekintve, éppenséggel nem voltak kielégítők. Mindenesetre fontos az a körülmény, hogy egyes, szörványos esetekben a befecskendezés részben vagy egészben kedvező hatást gyakorolt. Ramsay például macskákat oltott be rádiummal, mire a macskák kivétel nélkül elpusztultak. Nyolc rákbe- teg egyének rádiummal való beoltása után az egyik teljesen meggyógyult, a többinél azonban semmiféle javulás nem mutatkozott. Bizonyos az is, hogy némely fajta rákmegbetegedés esteseiben a rádiumnak külsőleg való alkalmazása kétségtelen javulással jár, a többi esetekben azonban a javulás nagyon is kétséges. A kísérletek során különben megállapították azt is, hogy a rádiumközelés folytán a bőrfelület bizonyos ideig radioaktív tulajdonsággal bí.

ELVTÁRSAI! OLVASSATOK ÉS TERJESSZÉTEK A NEPAKARATOT!

JÁNOS.

Apám is lehetett volna, annyival idősebb volt nálam János, az első tüziember, azért mi a legjobb kebel barátok voltunk. De a körülönléségen kívül másvalami is adott alkalmat a kisvárosi iparos intelligenciának — ezalatt a katólikus kört és legény egyelet értem — hogy a mi barátságunk fölött mosolyogjon, és ez az én és János különböző társadalmi állása volt-mint ahogy azt többen megjegyezték. Ez a nagy künlönség pedig, mely egyikünket az emberi társadalom egyik, a másikat pedig a másik szélső osztályába osztotta, a következő vala: János első tüziember volt Fekete Pál kovácsmester ur mühelyében, ahol pedig ez időtájt három tüzből készítették a patkót; én pedig a János segítőtje voltam. Ez pedig oly nagy künlönség, hogy akik az ipari munkásokat egy-szerüen csak mesterlegényeknek nevezik, meg sem tudják könnyen érteni, azért szükségesnek tartom bővebben megmagyarázni: Valamikor a mühelyekben első, második, stb. legények dolgoztak. De ma már a gyáripár óriási termelő képessége a kisipari üzemeket is rákényszerítette a termelésben való munkamegosztásra. A kisiparos ha két, három segéddel dolgozik, közöttük megosztja a munkát, egyik az egyik, másik a másik részét készíti el. s így közösen együtt működve állítják elő az árut. Így van ez a kovács iparban is, ahol a legelső munkás a tüziember, azután a padiember, a furós és végül a segítő. A két utolsó fokozatból már hiányzik az "ember" jelző s már ez is elárulja, hogy e két alak milyen szerepet töltek be a mühelyben. A tüziember és a padi ember osztályain belül is van rangfokozat, csak a furórok és segítőkén nincs, azok egyformák mint a konflis lovak. Öket mindenki hajta, de ők senkiben sem akadhatnak meg. Magától érte-tődik, hogy a legnagyobb fizetést a tüziember és a legkisebbet a segítő kapja. Jánosnak négy forint heti bére volt és nekem csak kilencven krajcár. Ennyire különbözött társadalmi állásunk, de azért mi jóbarátok voltunk.

Hogy mi volt a kapocs mely bennünket legjobban összefűzött, nem tudom; én szeretem azt a hatalmas szélesvállu torzonborz bajszu csöndes szomorú nagy embert. Joleső melege- rzés derengett bensőmben, ha közelében voltam, s amikor hozzám beszél, szinte szerettem volna ujjongani örömeimben nyájás szavaival: nem beszélte velem senki olyan hangon tizen- egyéves korom óta, amióta elkerültem az apám házatól. Még akkor nem kerültek szocialisták a kovácsmühelyekbe s a szegény inasokat a mesteren kívül a segédék is kineziták, sőt még maguk közt is lépten nyomon megalázták a fiatalabb s gyöngébb munkásokat. A mai szervezett munkások szolidaritásáról akkor még álmodni sem lehetett. Érthető tehát az én hálas ragaszkodásom Jánoshoz, aki sohasem volt hozzám goromba, s ha valamit nem jól csináltam, szépszóval magyarázta meg a hibát és soha sem káromkodott, mint a hogy azt a többiek tenni szokták. Pedig ő nem volt a legény- egyelet tagja, és istentelen embernek tartották mert templomba sem járt. hanem szabad ide- jét a kocsmában töltötte, mindig mulatott, ha pénze volt. Rossz, lumpemberek kiáltották ki az egészvárosban, különösen a mamák, akik azért is haragudtak Jánosra, mert egy lányt sem táncoltatott meg soha semmiféle mulat- ságon, hanem leült a borosasztal mellé és föl- sem kelt onnan míg véget nem ért a multság. Onnan nézte a táncoló párokat, sóvárgó, láb- ban égő arccal, csillogó szemmel, szinte nyel- te őket. Iszogatót ő is nézte, nézte a felhérsók- nyás kipirult arc szép lányokat, míg valaki a mámsorfejű duhajok közül vállára nem csap- tott. Ilyenkor befördült az asztalhoz, ivott e- gyet és elkezdett dalolni, szépen szomorúan, mint egy kallitkába zárt párját és szabadságát sirató öreg dalos madár, szinte zokogott a lel- ke. Szemeiből mindig sürűben hullottak a nagy öreg könnyecsképek, végre sűraba fakadt a dal ajkain és sirt keservesen a lelke mélyéből a nagy erős férfi, mint egy hat éves gyermek. Ilyenkor röhögve kezdtek vizagszalni a duha- jok, rázogatták és csufolták, de János nem hal- lotta őket. Ráborult az asztala zokogva és ugy sirt, míg elnem aludt. még álomban is fel- föl zokogott mint a megbékíthetetlen gyermek. Egyszer nagyon elázva találtam Jánost a kur- tatszidó kocsmájában, egy sarokban dalolga- tott magányosan, még nem sirt. Oda mentem hozzá és kezelt fogtam vele, magához rántott és átölelt, azt hittem a lelkem szoritja ki.

Kiakartam bontakozni vaskarjából, de ő még jobban magához szoritott. Nem, nem, — szólt — nem engedlek őcsém, te vagy az én egyetlen jó barátom, te nem vethetsz meg engem, te tu- dod, te tudod... Aztán mintha mást gondolt volna, mint a mit mondani akart, hirtelen eleresztett, s a ré- szeg ember zavaros tekintetével rám meredt. Vagy tén is vén részeges bolondnak tartasz engem őcsém, mi? — szólt olyan hangon mint- ha az én véleményemtől függött volna az egész élete. — Nem, én tudom őregem, hogy te na-

A VALLÁS A XX. SZÁZADBAN.

A vallás az emberiség álma, mondotta Feuerbach 70 évvel ezelőtt és ez az álom ma, a huszadik században még mindig tart. Az évezredek narkózis az emberek nagyrészét ma is fogva tartja még s nekünk, megszabadultunknak még mindig komolyan kell küzdenünk a dogmák és fanatizmus ellen.

Sőt napjainkban a vallási buzgóság, vagy mondjuk, egyházi velleit mintha új életre támadt volna. Egy századon keresztül az egyházak passzív viselkedtek az ateista irányokkal szemben. Maga a katolikus egyház is, amellyel szemben pedig a 18. századtól kezdve az összes tudományok hadi lábra helyezkedtek amelyet az összehasonlító vallástörténelem és vallásfilozófia szinte tökéletesen fenyegtetett, a természettudományok állatast és a tisztá és csaknem neveltségessé tett, mondhatni közönnnyel szemlélte a haladó tudományok fejlődését és a világlátás változását.

Szöke József.

ÉLJEN A BOR, A CIGÁNY ÉS A SZERLEM!

Vig Károly színházi díszletfestő már hosszabb idő óta állás nélkül volt. A nyomorúság azt az ötletet érlelte meg benne, hogy pápi csuhába bujjék és végigkoldulja a vidéket. Kar melita-csuhát öltött és bekopogtatott Orosházra. Nagyon jól jászhatta a szerepét, mert a város plébánosa kollegiális szeretettel fogadta és napokon keresztül minden jóval ellátta. Szabad óráiban azután Vig Károly keresztülkoldult a várost. A bigott népség, persze, nem volt fukar és az álcuhás zsebei megteltek pénzzel. Régi közmondás azt tartja, hogy ha a szanárnak jó dolga van, elmegy a jégre. Vig Károly is így tett. Amikor már alaposan telezitta magát "kegyes adományokkal", kal, bebért egy nagot az egyik falu végéi korcsmába. Ott aztán evett, ivott, dalolt, huzatta a cigányt, majd ledobta magáról a csuhát és imígyen kurjongatott: "Vigye a manó ezt a Karmelita csuhát! Éljen a bor, a cigány és a szerlem!" A kormsában jót mulattak a duhajkodó állcsuhások. A dolgot azonban valahogy a csendőrség fülébe jutott és a szentéletű férfiút előállították. Hamarosan kiszült minden és azóta fogvatartják az orosházi plébános kollegáját.

HÉTKEZNEPI ELŐADÁSOK.

1528 Second Ave., Yorkville kávéház, I. em.) Az előadások teljesen ingyenesek. Minden előadás után kérdések intézhetők az előadókhöz, hozzászólásokat is szívesen fogadunk.

Bolgár Elek: AZ EGYESÜLT-ÁLLAMOK TÖRTÉNETE. (Mindem csütörtök este 8 órakor)

Amerika felfedezése. — Óslakosai. — Az első angol gyarmatok Amerikában. — Amerika a 18. században. — A gyarmatok befolyása az európai politikára. — Függelék: népek, törvények és a gyarmatokban. — A nemzeti állam kialakulása. — Rabszolgaság és kapitalizmus. — Tarcai Lajos: HELYESÍRÁS, FOGALMAZÁS, BESZÉDGYAKORLAT. (Mindem kedden este 8 órakor.)

Az előadásban módot akarunk adni elvtársainknak arra, hogy a szocializmus elemeit elsősorban a helyesírást, fogalmazást és a beszéd szépségét is megtanulják. Tárgy: A társadalmi fejlődés mibenléte. — A társadalmat mozgató erők. — A tőke és bérlőviszonya. — A gazdaságtan elemei. — Az oktatásügyi-bizottság.

szabad gondolat ellen folytatnak, talán késlelteti a jövőt. A küzdelemnek azonban ebben a században el kell dőlnie. A 20. század nem mulhat el anélkül, hogy a kultúra nagy feladatát el nem végezte: az egyház és vallás teljes legyőzését. Ebben a században el kell következnie annak az időpontnak, amikor a tudomány és felvilágosodás fáklyája annyira bevilágít a makrokozmos és mikrokozmos minden részébe, hogy többé nem lesz egy zug sem, mely elég sötét maradna a vallás számára. Szilárd Ödön.

NYUGTAZÁSOK.

1911 február 26-tól március 4-ig.

Uj előfizetők:

Egész évre. Allegheny: J. Leich Detroit: A. Nagy.

Fél évre. Cleveland: R. Katkó, Detroit: J. Tóth, Gy. Turbus, Allegheny: S. Holéczy, New Brunswick: D. Török, Chicago: I. Szán, P. Csíhá, Kiersarge: P. Bogár, City: J. Rosenthal, Phila: M. Tokay, L. Wigh, W. Nadasán.

Negyed évre. Granite City: Edw. Weisz, Phila: M. Naszodi.

Folytatásos előfizetők:

Egész évre. Detroit: L. Márky, City: Mrs. Kontros, Newark, N. J.: H. Frank Eldorado: St. Dobos, Divernum: D. Bartók.

Fél évre: Cleveland: J. Barcza, Gy. Zinics, Newark, N. J.: St. Niedermayer, K. Paranosky, M. Krausz, J. Murinyi, A. Kertész, J. Bodog, Elizabeth: J. Peller, City: L. Mangel, J. Gerbovits, J. Bódog, Chicago: D. Egyed, Gy. Czveina, New Brunswick: J. Schwartz, Brooklyn: A. Buda, J. Zipser, P. László, K. Stefnakó Buffaló: A. Erdélyi, M. Weimüller, Cleveland: I. Radó, Miss E. Páll, Akron: J. Pécsi, Phila: J. Nagy, Z. Zeleznák, J. Orbán, G. Herceg St. Charles: J. Poesay Sugar Greck: J. Gellén.

Negyed évre. Phila: L. Seregély, J. Hartus, City: L. Petrocskei, Elizabeth: A. Kaufner Newark, N. Y.: J. Zaparganszky.

Felülfizetés. A Schenectady osztály a szervezői ut költségeihez \$5.00, buffalói Népakarlat \$5.00.

Tagsági bélyegekrét: Pennsylvania ker. vez. \$5.00, Youngstown 4.48.

Helyreigazítás.

A február 12—18-ig nyugtázás a következő képen lesz javítva: A. Fehér egy éves folyt. Edystone. W. Tepliczky fél éves új Wilmingon. — A legutóbbi nyugtázásból kimaradt J. Fekete fél éves előfizetése Newark, N. J.

NÉPAKARAT NYOMDA ALAP.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists donors and their contributions to the newspaper fund.

St. Louis-i osztály

Varga elvtárs lakásán tartott családi estélyen felülfizettek a nyomda-alap javára: Varga 1.00, Szöke 1.00 Marossy 50 Tóth 50c, Marky 50c, Mrs. Marky 50c, Lóczy Janka 50c, Benczur 50c, Marossy Anna 25 Gazdag 25c, Becker 13c. Összesen \$6.13

Összesen \$248.71 Láng D., pénztárnok.

(Folytatjuk.)

A SZOCIALIZMUS ISKOLÁJA.

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség, a Vas-és Fém munkások, Bádógosok és Szerelők, a Famunkások és a Festők szervezete elhatározta, hogy New Yorkban a szocializmus terjesztésére tudományos előadásokat rendez.

VASÁRNAPI ELŐADÁS

(d.u. 3 órakor a 73-ik utcai Bohemian Hallban) Március hó 12-én. Ligeti Béla: AZ EURÓPAI FORRADALMAK.

Március 19-én. Bolgár Elek: A SZOCIALIZMUS IRÁNYAI.

REGÉNY. ALAKOK.

Irta GERHART HAUPTMANN

(Folytatás.) (4.)

Déli tizenkét óra felé felébredt, felöltözött és mialatt felesége a megszokott civódó szavak mellett az ebédet készítette, kiment az utcára. Rögtön megtalálta a kis Tóbiást, amint ujjával egy falról meszet karcolt, amit azután a szájába vett. Az őt megfogta a kezét és végigment vele a falu nyolc házacskája előtt le a Spreehez, amely ritka lombzatu nyárfák között terül el. A víz partján egy gránitszikla állt amelyre Thiel leült. Az egész falu megszokta, csak éppen túrheto idő legyen, hogy Thiel itt legyen. A gyerekek különösen szerették, Thiel bácsinak nevezték. Az ő mindenféle játékokra tanította őket, amelyekre ő még gyermekkorából emlékezett. Emlékei legjavát mégis Tóbiás élvezte. Nyilakat íragott neki, amelyek magasabbra repültek, mint többi fiuké, s ipot csinált neki, olykor rekedtes hangjával elénekelt a forradalmi indulót, miközben zsebkéce csontjaival halkán megkopogtatta a fa kérégt.

Az emberek boszorkodtak a gyerekei miatt és megfejthetetlen volt előttük, hogyan tud annyira leereszkedni holmi apróságokhoz. Alapjában véve örülnök kellett volna, mert az ő felügyelete alatt biztos kézben voltak a gyermekek és Thiel komolyabb dolgokkal is foglalkoztatta őket. A nagyobbaknak kihallgatta lelküket, segített nekik a biblia és a zsoltsár tanulásánál. A legkisebbeket pedig az ábécére tanította.

— A.... b.... — ab.... — Ba.... — ba.... — baba. — és így tovább.

Ebéd után az őt mindig rövid pihenőre lefékűt. Föltétele után kiitta délutáni kávéját és mindjárt utána kezdett szolgálati utjához készülni. Elhez a készülődéshez mint mindenhez, sok idő kellett neki. Kezének minden mozdulata évek óta szabályozva volt, csaknem ugyanabban a sorrendben vette elő a kis diófa szekrényen gondosan őrzött serejét: kést, zsebkönyvet, fésűt és a régi zseborráját. Különös gondnal bánt egy kis piros papírba csomagolt könyvecskével, ezt éjjel a vankos alá tette és nappal állandóan szolgálati kabátja belső zsebében tartotta. A táblán Thiel gyámoltalan, be mégis kicirkalmazott írásával ez állt: "Thiel Tóbiás takarékkönyve."

A hosszú sétálással ellátott falu óra, amelynek a táblája már rég megárgult, háromnegyed ötöt mutatott, amikor Thiel elment hazulról. Egy kis csomakon, amely a saját tulajdona volt, ment át a folyón. A Spree tulsó partján néhányór megállt és a falu felé fordulva figyelt.

Végre rátért egy széles erdei útra és pár perc múlva bevon a fenyő erdő felé vezető létkörében. A tülevelek valami sötétzöld hullámzó tengerhez hasonlítottak.

Zajtalanul, mintha posztón járna, lépkedett a nedves mohán és leveleken. Anélkül, hogy föltekintett volna, megtalálta az utat, át a rengeteg rozsdásbarna oszlopain, tovább a sűrűn ültetett fiatalabb fákban, még tovább át a nagy terjedelmű csemetéken, ezeket magas, karcsu lucfenyők vetettek árnyékot, amelyeket éppen csak a csemeték megvédése végett tartottak meg. Kékes, átlátszó, mindenféle illetől fűszerezett levegő szállt föl a földről és a fák körvonalait elmosta. A fák koronáin nehéz, terhes felhők lógtak, varjúk rajzottak a felített levegőben, minduntalan hallatva rikácsoló hangjukat. Sötét pocsolnyák töltötték be az ut melykédeit és a borult időt még borosabb-színben mutatták.

— Borzasztó idő, — szolt Thiel, amikor mély gondolkodásából fölriadt és széjjelnézett. (Folytatjuk.)

EGYLETI HIREK.

New York. Szövetségünk első osztálya f. hó 13-án, hétfőn este rendes havi gyűlést tart.

Detroit. Szövetségünk 35. osztálya f. hó 19-én, vasárnap d. u. 2 órakor (69 W. End Ave) felolvasást tartat. Téry: A társadalom.

So. Sharon. Szövetségünk 54. osztálya f. hó 12-én, vasárnap d. u. 2 órakor rendkívüli gyűlést tart. Tárgy: A központi vezetőség jelentésének tárgyalása. A tagok pontos megjelenését kéri a Titkár. — Ugyanakkor a vigalmi-bizottság is gyűlést tart.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 37. osztályának március 4-én lefolyt sorsolásán az arany órá a 844. számú sorsjegy nyerte meg. A fenti osztály felkéri mindazokat, kiknél még elszámolatlan jegyek vannak, hogy azokkal haladéktalanul számoljanak el.

Figyelmeztetés. Kérjük azon elvtársat, aki az utóbbi két hétben a központtól egy \$1.05-ös nyugtát kapott, legyen szives címét tudatni. A központi-titkárság.

Szövetségünk II. osztálya által március hó 4-ikére hirdett sorsolás, több vidéki elvtárs és osztály óhajára MÁRCIUS 18-ikára halasztott el.

Országos szervezőnk, Rothfiser Károly elvtárs címe további értesítésig: 2933 Lorain Ave. Cleveland, O.

St. Louis. Szövetségünk 15-ik osztálya 1911 Március hó 18-án, szombaton, a Schmidt Hallban 3500 N. Broadway nagy MÁRCIUSI ÜNNEPÉLYT rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépti díj 10 cent.

Ezuton értesítjük a magyarságot, hogy ANGOL TANFOLYAMOT tartunk. Tanóra mindezen vasárnap d. e. fél 10 órakor és minden kedden este nyolc órakor 1500 S. 3rd St. Tanító: Chesterfield J., elvtárs.

ÉRTESETÉS.

Szövetségünk II-ik osztálya 1911 március hó 18-án a Népakarat-Nyomda alap javára ki-sorsolt 20 drb. teljesen új könyvet. Egy sorjegy ára 10 cent.

Már több oldalról érkezett megkeresésre ez uton is értesítjük mindazokat, kiknek eladás céljából jegyeket küldtünk ki, hogy a huzás a visszaküldött szelvényekből történik, s így azok megszámozása szükségtelen.

Akik még jegyeket óhajtanak eladásra, forduljanak az osztály titkárához, címe: L. Lékóvits, 435 E. 72nd St., New York.

A McKeesporti Szocialista Munkás Szervezet a tél folyamán minden csütörtökön este előadást tart a szervezet helyiségében. Tárgyak: Szervezeti kérdések, a gazdaságtan és a természettudomány köréből. Előadók: Szarvas Pál, Nagy E., Braun M., Debrecei B. elvtársak. Agítáljunk az előadások érdekében!

A Schenectady-i Munkás Szervezet minden hó 3-ik vasárnap délutánján tartja rendes havi gyűlést 411 Pleasant St. alatti helyiségében.

Buffalo. A szöv. 14-ik osztálya 1911 március 12-én, a Liberty Hallban színelőadással egybekötött Tánccmulatságot rendez, mely alkalommal színez kerül az "Ördög". Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj 25c.

Schenectady. Szövetségünk VII. osztálya 1911 március 11-én, szombaton este 8 órakor saját helyiségében (411 Pleasant St.) a Népakarat Nyomda-alap javára Kedélyes Estélyt rendez, melyre ezuttal is meghívja a t. munkástársakat.

Löbl Adolf a So. Sharoni osztály volt tagja, ki jelenleg Chicagóban van tudassa pontos címét az osztály titkárával. Oppmann.

Figyelmeztetés! Dobby István sem előfizetés gyűjtésére, sem pénz felvételére szövetségünkötől feljogosítva nincs. A központ.

ELŐLEGES JELENTÉS.

A New Yorki Magyar Bádógosok és Szerelők Szakegyesülete 1911 május hó 13-án, a YORKVILLE CASINO termeiben színelőadással egybekötött TÁNCCMULATSÁGOT rendez, Thury Ilona színművésznő és Heltai Árpád közreműködésével. Színez kerül, a SÁRGA CSÍKÓ. Népszínmű 3 felvonásban.

KÖNYVKERESKEDÉSÜNK RÉSZÉRE

Table listing book titles and prices for the library sale.

Telephone: C. 8450 W. MATH. KLEIN SALOON Groceries and Provisions 3215-17 Chatham Ave., S. W. Cleveland, O.

HIRDETESEK.

MAGYAR SZÁLLODA CLEVELANDBAN
3115 W. Lorain Ave. Cleveland, O.
Tiszta és csinos szobák éjjel, nappal kaphatók.

Egy jó forgalmu BORBÉLY-ÜZLET a philadelphiai lakó magyarság gócpontjában jutányos árban eladó.

FIGYELEM MUNKÁSOK!

Aki tiszta valódi jó bort akar inni háziisan készített magyar ételt akar enni az keresse fel

SZABO VILMA

PRIVÁT ÉTTERMÉT ÉS BOROZÓJÁT.
Egy gallon bor 1 dollár, poharaként 5 cent.
364 East 69th St., NEW YORK

LEGUJABB OLVASMÁNYOK
MOST ÉRKEZTEK MEG AZ ÓHAZÁBÓL!
Mindenki kap szebbnél szebbet ajándékba, aki legalább husz pontos címet beküld!

JOHN NEMETH

57 WASHINGTON ST. NEW YORK, N. Y.
MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLE-
TEK SZÖVETKEZETE:

Haláleseti illeték 1000 dollár
Temetési költség 100 dollár
Teljes munkaképtelenségénél segély 500 dollár
Heti betegsegély 6 dollár

Mindenféle felvilágosítást szívesen ad a titkári hivatal. Cim:

FRANK SZLOVENSZKY,
Cor. State & Butler Sts. Bridgeport, Conn

JOHN NEMETH

New York állam törvényei szerint bejegyezve.

457 Washington St. New York,
Magyarok óvakodjatok! Ha van megtakarított pénztök, küldjétek haza rokonainknak, vagy az állami postatakarékpénztárnak.

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő. President.

JOHN NÉMETH,

457 WASHINGTON ST. NEW YORK, N. Y.

Telephone 2993-79th.

Mrs. F. PILAT

SZÜLESNŐ.

Ajánlja magát az elvtársak figyelmébe.

1443 AVENUE A, NEW YORK

A. GROSSMANN MOSÓ-ÉRTÉKZETE

KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET

400 drb. 65 centes új dupla magyar lemezről, 25 centes új hengerekről, zeneiskola, kotta, olvasókönyv, regény, angol-magyar szótár, óra, pipa, gyűrű, szendzсар és más hazai cikkek. Olcsó beszélő-gépek és hangszerek.

Ócska gépet becserelek. Vidékre pontos kiszállítás!

FAZEKAS LAJOS

123 East 78th Street, NEW YORK

HALLÓ! HALLÓ!

Figyelem munkástársak! A 91 First Ave alatt, az 5-6 utcák között, New York, a DEBRECEN című étterem és szállóé csárdában mindenkor jó étellel és itallal szolgál BUSEK tulajdonos. Szíves pártfogást kér. Ingyenes elhelyezés.

PAPP MIKLÓS

Államilag engedélyezett hajójegy, pénzküldő, közjegyző és tüzbiztosító irodája

333 Lorain Ave., (a W. 41-ik utca közelében) CLEVELAND, O.

\$13.000.00 biztosíték az államkincstár. hajótársulatok és pénzintézeteknél.

DEUTSCH BROS. BANKÁROK

319 E. HOUSTON ST. NEW YORK

HAJÓ ÉS VASUTI JEGYEK PÉNZKÜLDÉSEK ÉS ÓHAZAI OKIRATOK ELINTÉZÉSE. LELKIISMÉRTESEN ELVÉGZÜNK 319 E. HOUSTON ST. NEW YORK

PÁRTOLJUK AZOKAT, AKIK BENNÜN- KET PÁRTOLNAK!

ELVTÁRSÁK!

Ha PÉNZT akarnak küldeni a világ bármely részébe;

Ha HAJÓJEGYET akarnak venni;

Ha KÖZJEGYZŐI ügyet akarnak szakszerűen elintéztetni;

Ha INGATLANT akarnak venni vagy eladni;

Ha BÄRMILYEN ügyben lelkiismeretes tanácsot akarnak kapni

forduljanak az alábbi megbízható céghez: MARKOWITZ

Bank-hajó- és vasuti jegy üzlet. Közjegyzői iroda.

31 Military Road, BUFFALO, N. Y.

Telephone: 8325L Central

KATOLIN JÁNOS

Közismert magyar fényképész

3518 N. Broadway St. Louis, Mo.

Elsőrendű fényképeket készít, valamint nagyit és színes képeket csinál.

Földiek és elvtársak részére jutányos árban. Fióküzlet:

12th St. & Madison Ave., Madison, Ill.

Figyelem! Magyarok!

ALBÓ REGINA

MAGYAR ÉTTERME ÉS KÁVÉHAZA

2317 Abbey Ave., Cleveland, O.

Hideg és meleg ételek minden időben kaphatók.

Figyelem! Magyarok!

ELSŐ MAGYAR FEHÉR KERESZT

GYÓGYSZERTÁR CLEVELANDON

cor. W. 25th St., és Lorain Ave.

A magyarok b. párt fogását kéri a tulajdonos.

Figyelem! Magyarok!

Dr. SALTZER GÉZA

Bécsben végzett magyar orvos rendelő irodá-lyát áthelyezte 219. E. 79th St. alá.

Rendelő órák: Hétköznapokon reggel 9-10-ig délután 1-2-ig és este 6-fél 8 óráig. Vasár-
napokon 1-2 óráig.

PARTOLJUK AZT, AKI MINKET IS PÁRTOL.

S. NÉMETH

FÉRFI SZABÓ.

10 Union Square, New York

(4-ik Ave., a 14-15-ik utcák között.)

Készít mindennemű férfi ruhákat a legjutányosabb árban.

Tel. 5806 Lenox.

MAGYAR VIRÁGÜZLET

LOUIS MENDELSON

1341 2nd Ave. a 70-ik és 71. utcák közt

Elvállal mulatsági dekorációk, lakodalmi csokrok, menyasszonyi koszorúk és temetkezési munkák elkészítését.

A LEGUJABB IMPORTÁLT FONOGRÁFOT

INGYEN KAPJA MINDENKI

AKI NÁLUNK \$6-ért VALÓDI OROSZ DOHÁNYT RENDEL

ENGLISH-ASIATIC TOBACCO CO. Dept. 3

115 East 7th St. New York City.

Küldje be rendelését mielőbb, amíg a készlet tart.

SZERVEZETT MUNKÁSOK, AZT PÁRTOLJÁTOK, AKI TITEKET PÁRTOL!

Diana krém és szappan 75c. Erzsébet labdac 15c.

Lilium arckrém 25-50c. Mária czelli gyomorcsepp 15-25c.

Lilium szappan 25c. China vasbor, 1/2 liter 50c.

Lilium arctej 25-50c. Pióca - 1 drb. 8c. 12 drb. 80c.

Diana hajfestő 50-75c. Kárpáti gyomorkeserő bor, 1/2 liter 50c.

Diana hajhullás és korpá ellen 50-100c. Brázay sósborszesz 55c.

Diana sósborszesz 50c. Magyar gyógyszerész. Hazai gyógyszerek főraktára.

ELIZABETH, N. J.

Postai megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ha jó bort akar inni, izelje meg

Czvetko es Csekey

2073 W. 29th Street, Cleveland, O.

(Lorain és Chattam Ave.-k között.)

hol saját préselésű vörös és fehér borokat kaphat hordóval vagy gallon számrá. - Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Dr. A. B. WALLACE

FOGORVOS

Foghuzás fájdalom nélkül. - Biztos és sikeres munka!

A posta épületében. SO. SHARON, PA.

Rendelő órák:

D. e. 9-től 12-ig; d. u. 1-től 6ig; este 7 től 8 ig.

RAKÓCZI

SZÁLLODA

197 EAST 4th STREET, NEW YORK

Kifogástalan magyar konyha. - Bel- és külföldi italok. - 28 szoba; a New Yorkon átutazóknak megbízható és kellemes otthon.

PÉTER LAJOS, tulajdonos.

„UJ VILÁG“

KÁVÉHAZ és JENDEGLŐ.

1567 2nd Ave. 81 és 82-ik utcák közt.

J. NAGY, tulajdonos.

6 magyar konyha. Figyelmessé kiszolgálás. A ádóságok, szerelők és famunkások gyülekező helye. - Kéri az elvtársak támogatását.

Tel. 3599 L. Market.

COMMERCIAL

Caffe and Restaurant

95 Mercer St. Newark, N. J.

Kitűnő magyar konyha. Importált bel- és külföldi borok. Hölgyek részére külön étterem. Pontos kiszolgálás.

A t. magyarság b. pártfogását kéri

WEISS ARNOLD, tulajdonos.

MOLITORISZ JOZSEF

SZALONJA, ÉTTERME ÉS KÁVÉHAZA.

246 3rd Street - - - Tel.: 31-J

PASSAIC, N. J.

6 magyar konyha; finom sörök és importált italok. Jálókra és lakodalmakra alkalmas helyiség díjtalanul áll a t. közönség rendelkezésére.

Előkezény kiszolgálás.

Minden szombat este táncvigalom.

Vidékieknek bármilyen ügyben szívesen adok utbaigazítást.

FIGYELEM!

Szíves figyelmébe ajánlom a t. munkástársaknak, hogy a saját préselésű, kiforrított szőlőlé gallononként és poharanként kapható.

SEPELYA MIHALYNAL,

515 E. 6th St. NEW YORK

Az Ave 0 A és B között.

Nem kívánunk öntől egyebet, csak hogy ismerősei között e dohányt és cégünket ajánlja.

Ezen fonográf a legtartósabb anyagból van készítve, nagy nickelozott trombitával, s tiszta, ezüst csengésű hangja van. E fonográf saját lakásán kellemesen elszórakozhat, mert azt felhuzva, a szebbnél szebb operák és operettek részleteit hallgathatja meg. E hangszert mellett nem unatkozhat s az idő úgy önnök, mint hozzátartozóinak kellemesen fog elmúlni. Fonográfunk a mai fonográfok legjobbjainak egyike. E fonográfot mi ingyen adjuk. Küldjön be egy rendelést \$6.00 áru valódi orosz dohányra, mellékeljen leveléhez 50 centet levéltételekben, mint előlegét s a fennmaradó \$5.50-t az Express Company-nak fizesse, mikor a csomagot önnök szállítják. Ez oly egyszerű és oly ajánlat, hogy mindenkinek ajánljuk, hogy ezen ritka alkalmat megragadja s a rendelést nekünk beküldje. Meg vagyunk győződve, hogy meg lesz elégedve.

Dr. Herbst Lajos

FOGORVOS

323 East 4th st. NEW YORK.

(Avenue C. és D. között)

KISS ERNŐ

a legnépszerűbb magyar bankár Clevelandban, saját házában levő új helyiségébe költözött.

2050 W. 25th STREET

az új helyiség címe.

Az egyedüli magyar bankár Clevelandban, aki sürgönyileg küld pénzt az ó-hazába. Hajóje-
gyek minden vonalra.

Joggyúgi és közjegyzői iroda.

DR. KIRÁLY LÁSZLÓ BÉLA.

MAGYAR

ORVOS

209 UNION STREET, SO. SHARON, PA.

South Sharon egyik legmegbízhatóbb orvosa. Beszél magyarul, németül, angolul és tótul.

A családok szíves figyelmébe ajánlja magát.

Chicago legmegbízhatóbb női-ruhakereskedése a

Blue Front Cloak and Suit Store

1316 MILWAUKEE AVE.

Magyar üzlet. -

Remekbe illő menyasszonyi ruhákat nagy választékban tart raktáron és rendelésre is készít. Ugyiszintén minden más egyéb női ru-
hák is.

Téli kabátok dus választékban rendkívül alcsó árakon.

Próbálja meg egyszer és mindig ott fog vásárolni.

Mindentéle nyelven beszél. -

FIGYELEM!

Van szerencém a Buffalo és környéki magyarságnak becses tudomására hozni, hogy a Klein Jenő-féle MAGYAR RUHA ÉS CIPŐ-
ÜZLETET (1927 Niagara St.) átvettem, amely-
et a 2057 Niagara St.-en lévő órászüzetemmel bővítem ki. Minden szakmába vágó javításokat elfogadok.

Számos pártfogást kérvá, vagyok

Elvtársi üdvözlettel

KELEMEN BÉLA, óras és aranyműves.

M. SCHREIBER

FÉRFI SZABÓ

2933 Lorain Ave. Cleveland, O.

A Munkás Betegsegélyző Szö- A Munkás Betegsegélyző és
vetség chigai osztályának Onképző Szervezet chigai
hivatalos orvosa. osztályának hivatalos orvosa.

Telefon Canal 575.

Dr. TÖRÖK MIKSA

Gyakorló orvos és sebész.

A "College of Medicine and Surgery" orvosi akadémia tanára.

Az "American" kórház sebészeti és női betegségek
osztályának főorvosa.

A West Side-i Charities Dispensary volt rendelő orvosa.
és a női egyorvászati osztály specializája.

901-903 W. 12th St. CHICAGO, Ill.

Rendel: délelőtt 9-10-ig, este 6-8-ig;

Rendel az "American" kórházban: Monroe St. és Hoyne Ave.
sarkán, Tel. West 2484, délután 2-5-ig.

Telephone 1027 Orchard

Dr. BIEBER E. LAJOS

magyar fogorvos

383 EAST EIGHT STREET.

Avenue C. és D. között, NEW YORK

Chicago Magyar Orvos

Dr. Löwinger Ernő

az összes orvosi tudományok tudora.

1858 GRAND AVENUE.

CHICAGO, ILL.

Rendelő órák naponta reggel 9-től 11-ig,
délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt
9-től 12-ig.

Telefon szám: Seeley 2904.

Figyeljük olvasóinkat, hogy szükségleteiknek megfelelően szeressék be-
szívni kiváló minőségű és szívesen ajánljuk.

PÉNZT AZ Ó-HAZÁBA KÜLDENI

SÜRGÖNYILEG VAGY GYORSSÁGON
PÉNZT BETÉRE ELHELYEZNI
ITTEN VAGY BÁRMELY ÓHAZAI BANKNÁL

HAJÓ ÉS VASUTI JEGYKET
AZ ÖSSZEZS-VONALAKRA VÁSÁRLÁS
KÖZJEGYZŐI ÜGYET
PONTOSAN ELINTÉZNI
LEGJOBB ÉS LEGAJÁNLATOSABB

KISS EMIL

BANKÁRNÁL

104 SECOND AVE., NEW YORK.

PONTOS ÉS FELTÉTLEN MEGBÍZHATÓ
KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET

PAPÁNEK, KOVÁCS & Co.

HITES KÖZJEGYZŐK S EGYEDÜLI

MAGYAR BANKÁROK

CHICAGOBAN, ILL.

1219 CORNELL STREET,

Milwaukee Ave. sarkán Tel. Monroe 2941

és

1735 So. HALSTADE STREET,

18-ik utca ellenében. Tel. Canal 1042

Az összes tengerhajózási társulatok magyar
ügynökei. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
képviselői. Minden ó-hazai ügyet szakértő
elintéztünk, írásban vagy személyesen

Pénzt a legolcsóbban és legbiztosabban
elküldünk Európába.

A chigai magyarság legnagyobb ma-
gyar ügyvédi irodája.

Dr. S. GOLDMAN

egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS

volt csász. és kir. katonaeorvos

406 Grand St. PITTSBURG, PA.

Telephone P. & A. Main 883

Gyógyít mindenféle gyógyítható betegséget
gyorsan s biztosan a leghíresebb titok-
tartás mellett. Nem csinál hűbörgőt, nem
küld orvosokat utánnál melletti, anélkül
hogy azt kérné tőle. Nem hírdet álarcké-
ket és hamis bizonyítványokat. Minden
betegségben bizalommal forduljanak Dr. S.
Goldmanhoz. Irodáirak naponta reggel 9-
től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-
ig.

APOLIN, SZALONJA

Az alliance-i magyarság közkedvelt találkozó
helye. - Bel- és külföldi borok kaphatók.

309 S. Liberty ALLIANCE, O.

Rizsak János

KÖZJEGYZŐ, PÉNZSZÁLLÍTÓ ÉS
VALTÓÜZLETE.

127 2nd St. Passaic

Pénzt a legpontosabban,
lehető leggyorsabban küld
az ó-hazába.

Hajójegyeket Európába
és Európából Amerikába
a legjobb hajókra adok el.